

Olga Chadaeva

Vidění univerza v teologických pracích rusínských autorů 17. století: Cyrila Trankviliona Stavroveckého a Simeona Polockého

Tato studie prezentuje přehled a srovnání dvou konceptů univerza, které byly vytvořeny dvěma rusínskými autory, Cyrilem Trankvilionem Stavroveckým a Simeonem Polockým, v jejich teologických spisech. Zatímco Stavrovetský obdivuje harmonické univerzum založené na mírumilovné spolupráci čtyř elementů a nesoustředí se na nebeský svět, Polocký prezentuje scholastický popis Aristotelsko-Ptolemaiovského univerza, který je založen na uspořádaném pohybu. Tento rozdíl mezi dvěma porovnávanými modely odráží přerod k více sekularizovanému a racionalizovanému vidění světa, a to i v ohledu teologickém.

Visions of Universe in Theological Works of Ruthenian Authors in the Seventeenth Century: Kyrylo Tranquillion Stavrovetsky and Simeon Polotsky

The paper presents an overview and comparison of two concepts of Universe brought by two Ruthenian authors, Kyrylo Tranquillion Stavrovetsky and Simeon Polotsky in their theological treatises. While Stavrovetsky admires a harmonious Universe founded on peaceful cooperation of the four elements and does not focus on the superlunary world, Polotsky presents a scholastic description of the Aristotelian-Ptolemaic Universe, which is based on orderly motion. The difference between the two compared models reflects the transition to a more secularized and rationalized worldview even within the theological frame.